

In the viewpoint of Islam and medical scientists, the Spiritual Knowledge would have the real value while it is illustrated by immaterial goals and moral values. There has been uttered a lot about morality and its fundamentals and the role of ethics in medic profession in Iran after and before Islam. In fact, morality is the science which determines rules for and instruct human's life. In authentic medic literatures which has been authored from efflorescence era of the sciences in the Islamic civilization namely that 3 to 5th hijri centuries, three are also some chapters about medical ethics and characteristic of a medic and features of a doctor. Physician as the showing of God's will in curing ill has a great sanctum, and significant altitude. Thus importance and necessity of medic's obligation to ethics and morality and avoiding from any extremist alloy, pride, vanity, selfishness and inattention to patient's rights that are in real stream of blessing and emissary of God is obvious to all. Aim of implantation of thesis: perusing standards of medical ethics and what a medic from aspect of morality is really required to obey and whatever he/she shall abdicate as been considered to be done between 3rd to 5th. In the 3rd to 5th hijri centuries in Islamic civilization era in Iran. Procedure: The procedure of research is based on studying medical morality publications available in authoritative libraries such as Quds Razavi; some others and using written sources as well include: manuscripts of 3-5 centuries; professional books in this field and electronic ones like: Noor medic software and compact disks relevant to research subject and online web references. Conclusion: The ethics science has importance and an essential role in medical profession. This science which reminds medical obligations and prohibitions of his/her morality and instruct treating patients and co-workers come into account one of the most important parts of medical science and commitment. The fact is that in the past, medics in addition of having high levels in science were blessed by having moral and spiritual status too. They made lots of efforts in keeping principles and values of ethics. They were from scientific and also practical aspect proper pattern for people and always guide them to goodness, honesty, integrity and decency look like religious leaders. So among medics of 3 to 5 hijri centuries it was a great vital and role of Muhammad-ibn-Zakari Razi, Issacibn-Ali Rohavi and Rhazes haly Abbas is more prominent than other medics. Razi by comprehensively and completely expressing obligations and prohibitions emphasized on adornment of moral and appearance. Rohavi by authoring Adab-o-tabib (medico's politeness) has particular emphasis on medic's faith and piety. Ahvazi by authoring his Pand-nameh (advice book) which is indicating his attention to moral and mental aspects and relation between the medic and patient, medic and medic and medic with professor, has created comprehensive principles. Key words: Medical Ethics, Islamic Civilization, Do's and Don't's

چکیده : مقدمه: از دیدگاه اسلام و دانشمندان پزشکی، دانش پزشکی، زمانی از ارزش واقعی برخوردار خواهد شد که آراسته به اهداف معنوی و ارزش های اخلاقی باشد. درباره اخلاق و مبانی آن و نقش اخلاق در حرفه پزشکی در ایران قبل و بعد از اسلام بسیار سخن گفته شده است. در حقیقت، علم اخلاق، علمی است که برای زندگی بشر دستور معین می کند. در متون معتبر پزشکی که از دوران شکوفایی علوم در تمدن اسلامی یعنی همان قرون ۳ تا ۵ هجری تألیف شده نیز فصولی درباره اخلاق پزشکی و ویژگی های یک دانشجوی پزشکی و صفات پزشک وجود دارد. طبیب به عنوان مظهر اراده خداوند در شفای بیماران جایگاه والا و منزلتی شایسته دارد و از قداست بسیار برخوردار است. لذا اهمیت و ضرورت پای بندی طبیب به محاسن و مکارم اخلاق و پرهیز از هرگونه شائبه غرور، خودبینی، خودخواهی افراطی و بی اعتنایی به حقوق بیماران که در حقیقت اولیاء نعمت و فرستادگان خدای بزرگ هستند بر هیچ کس پوشیده نیست. هدف از اجرای پایان نامه: بررسی معیارهای اخلاق پزشکی و در واقع آنچه یک طبیب از نظر اخلاقی ملزم به رعایت آن بوده و هر آنچه باید ترک می کرد؛ در قرون ۳ تا ۵ هجری در دوره تمدن اسلامی در ایران. روش کار: روش تحقیق بر اساس مطالعه آثار اخلاق پزشکی موجود در کتابخانه های معتبر از جمله؛ کتابخانه آستان قدس رضوی و چند کتابخانه دیگر، همچنین با استفاده از منابع چاپی شامل: نسخ خطی قرون ۳ تا ۵ هجری و کتاب های تخصصی در این زمینه و نسخ الکترونیک مانند: نرم افزار طب نور و سی دی های مرتبط با موضوع پژوهش و منابع اینترنتی می باشد. نتیجه گیری: علم اخلاق در حرفه پزشکی، اهمیت و نقش اساسی دارد. این علم که باید با نبایدهای اخلاق پزشک را به او گوشزد می کند و شیوه رفتار با بیماران و همکاران را به او می آموزد، از مهم ترین بخش های علم و تعهد پزشکی به شمار می رود. حقیقت آن است که در گذشته، طبیبان افزون برداشتن درجات بالای علمی، از مقام و منزلتی روحانی و اخلاقی نیز بهره مند بودند. و در حفظ مبانی و ارزش های اخلاقی بسیار می کوشیدند. همچنین

آنان هم از جهت علمی و هم از نظر عملی، الگویی شایسته برای مردم به شمار می رفتند و مانند پیشوایان دینی همواره مردم را به نیکی، راستی، پاکی و نجابت، راهنمایی می کردند. از این نقطه نظر طبیبان قرنهای ۳ تا ۵ هجری نیز بسیار حائز اهمیت بوده که در این بین نقش و جایگاه محمد بن زکریای رازی و اسحق بن علی رهاوی و علی بن عباس اهوازی بسیار پررنگ تر از بقیه طبیبان عصر خود ملاحظه می شود، می باشد. رازی بابیان جامع و کامل بایسته ها و نا بایسته ها، به آراستگی اخلاقی و ظاهری طبیب بسیار اهمیت داده است. علی بن اسحق رهاوی با نگارش ادب الطیب تأکید ویژه ای به ایمان و تقوای طبیب دارد. علی بن عباس اهوازی با نگارش پندنامه خود که حاکی از توجه وی به جنبه های اخلاقی و روانی و رابطه پزشک و بیمار، پزشک و پزشک و پزشک با استاد است اصولی جامع را پدید آورده است. کلمات کلیدی: : اخلاق پزشکی، تمدن اسلامی، بایسته ها، نا بایسته ها